

Wat is er zo geweldig aan Atak

Atak is een zeldzaam gulzige en gulle tekenaar. Zijn tekenstijl is gevormd door véel te schilderen en véel te zeefdrukken, zodat die twee technieken (de ene een techniek van intuïtiviteit, textuur en gevoeligheid, de andere het doordacht combineren van beeldelementen op verschillende transparante lagen) elkaar onderling zijn beginnen beïnvloeden. Dus je moet je voorstellen dat zijn hoofd vol zit met een hele grote catalogus aan kleurencombinaties, texturen en brutale en precieze vormen. Giet in dat hoofd ook nog eens een berg films, popcultuur, schilderkunst en literatuur. En stel je voor dat dat vanuit dat hoofd allemaal met een luid geraas op papier klettert, waar die duizenden elementen met perfecte vakbeheersing worden gecombineerd. Ja, zò!

Wat is er zo geweldig aan Ben Katchor

Katchor's personages zijn ruw getekend maar liefdevol en exact getypeerd, schuin naar voren hellend of schuin naar achteren leunend, met grote handelende handen, maagzweren en slijtende tussenwervelschijven. Zijn werk wordt vaak oppervlakkig beschreven als surreëel en nostalgisch, maar gaat veel dieper dan dat. Er zit, zou je kunnen zeggen, een gezonde dosis obsessiviteit en autisme in zijn *picture stories*, die altijd draaien rond een detail, een toestel, een activiteitje. Humor gaat altijd hand in hand met het specifieke. Denken we even aan wat een komiek meestal doet: Hij kiest een onderwerp, stapt er buiten en bespreekt het vanuit zijn externe invalshoek, plaatst het in een groter plaatje. Maar Katchor maakt de omgekeerde beweging; hij duikt dieper in het ding en bespreekt het met affectie. Hij kijkt naar iets 'kleins' en trekt de schaal ervan open, waardoor je een miniwereld krijgt, een gesloten systeem waarbinnen alleen naar zichzelf word verwezen, vol typerende elementen, factoren, fictieve mogelijkheden, en gevolgen van die mogelijkheden, meer dan genoeg om een verhaal te dragen. Zo komt het dat Katchor fictie kan schrijven over de ongebruikte ruimte onder een bed, over de man die zich 's nachts ons huis binnen laat om met een deskundige 'klap!' de kruimels uit onze broodrooster te verwijderen. Zo kan het dat hij een urenlange musical (*The Slug bearers of Kayrol Island*) heeft opgevoerd die draait rond de metalen gewichtjes die in een telefoontoestel zitten om het te verzwaren. Willen we een filosofische les trekken uit zijn werk (jawél, toe nou), dan is het dat wij in dezelfde wereld leven als zijn personages: de relativiteit van 'klein' suggereert de relativiteit van de dingen die 'groot' zijn in ons leven, dat zich ook afspeelt binnen systemen, niches, tendenzen en subculturen.

Wat is er zo geweldig aan Oivier Deprez

Olivier Deprez is een culturele omnivoor, maar zijn tekeningen contrasteren drastisch met die van bovenvermelde omnivoor Atak. Hij schrijft honderduit over wat hem boeit, denkt altijd hardop, maar verstilt volledig in zijn werk, terwijl je Atak zou kunnen beschouwen als een visuele spraakwaterval. Houtsnede is een moeizame techniek, die vraagt om een eenvoud van vormen en een minimum aan tekst (rond elke letter moet je het hout wegschrappen). Deprez's prenten neigen vaak naar het volledig zwarte vlak, en hij stopt - zwijgt - zodra hij het broodnodige heeft gecommuniceerd. Daarna zorgen de ruwheid en willekeurige texturen van het hout, en de leesbaarheid van het proces (bij houtsnedes zie je elke haal van het houtsnijmes) voor het grafische spektakel. Deze stilte maakt zijn 'verstripte' romans (oa. Kafka) origineel en sprekend, terwijl het bewerken van romans bij andere striptekenaars meestal een miskraam oplevert.

Wat is er zo geweldig aan Florent Ruppert en Jérôme Mulot

Wij, *auteurs de BD*, worden altijd jaloers wanneer we de specifieke kronkel van een andere auteur perfect kunnen volgen, wanneer we al lezend heel de tijd 'Aha!' zeggen, en 'Juist!', zonder dat we ooit de volgende *twist* kunnen voorspellen, omdat we zelf niet de schepper hadden kunnen zijn van dit ding, omdat we geen toegang hebben tot het vaatje waar de auteur uit tapt. Dat hebben we ook bij Ruppert & Mulot. Uit hun boeken spreekt een voorliefde voor bizarre discussies en oncomfortabele ontmoetingen, humor waarin niet gelachen wordt, situaties die oscilleren tussen heel banaal en heel vreemd, waar vaak de grens van grofheid en sadisme wordt overschreden. De kunst zit hem niet in die voorliefde (die volledig geworteld is in de realiteit: Ruppert & Mulot's idee van een vakantie is het Afrikaans continent doorkruisen met enkele schermdegens in de kofferbak, in elk dorp uitstappend om de lokale mannen uit te dagen tot een duel), maar in de perfecte weergave ervan: Hun personages zijn vaak getekend door foto's te traceren, en hebben schematische, neutrale gezichtsuitdrukkingen (Ruppert: "*zoals de maskers van het Griekse theater*"), wat de tekeningen grotendeels 'doodt'. Maar hun gebaren, bewegingen en de dialoog komen hierdoor veel scherper in beeld, en dit zijn de elementen waar het Ruppert & Mulot om gaat ("*De emotie ligt in het gebaar*").

Wat is er zo geweldig aan Olivier Schrauwen

Er is één iemand wiens werk ons, al zolang wij *auteurs de BD* elkaar kennen, nederig doet zuchten en klagerig 'Hela!' zeggen, en 'Ja, maar..', 'Natuurlijk!' en 'Potver!'... Olivier

Schrauwen. Zijn werk zit tsjokvol echte vondsten. Bij elke vondst horen we een klik in ons hoofd en dat gaat van klik klik klik klik... We willen ons er niet van afmaken met 'Olivier kan alles wat al die andere mannen, zie boven, kunnen', dus, analyseren dat spul:

Olivier maakt ook tekenfilms, wat zich in zijn strips uit in een grote zuiverheid en gevoeligheid in beweging en sequentie. Ook weet hij te spelen met de mogelijkheden van een strippagina: de kaders in een strip, die dienen om opeenvolgende momenten te tonen, zijn ook stomweg rechthoeken op een plat blad papier, met hoekjes waarin iets kan worden verpletterd, en naburige kaders die waarin dingen 'tegelijk' kunnen worden verteld, dingen die zich afspelen in een verschillende dimensies en verschillende symbolische niveaus. Echt waar! Smijt daarbovenop dat hij een tekenmeester is, dat betekent: de eerste lagen van het deskundige tekenen voorbij. Zo duikt er in zijn recente tekenwerk een rijkdom aan vormen op die doet denken het werk van outsider-kunstenaars. Voor een deskundige tekenaar vergt het een evolutie, een lange omweg, voor hij dit soort rauwe, impulsieve en rijke vormen kan kanaliseren. Diezelfde rijkdom en impulsiviteit knettert in zijn verhalen, waarin hij ook weet te tappen uit een rauwe stroom van ideeën die je associeert met een kind of een gek. Olivier is een striptekenaar die gebruikt maakt van alles wat alleen in een stripboek kan - en dat zijn heel veel dingen. Het maximale uitbuiten van al die dingen... Laat ons nu heel eventjes onze eigen wensen projecteren, laat ons ons een beetje wentelen in serieus en *dillusions of grandeur* gevoed door vermoedens van de marginaliteit van heel deze onderneming (hadden we nu maar geen filosofische les getrokken uit het werk van Ben Katchor, zie boven)... Het maximale uitbuiten van al die dingen is wat zal leiden tot... De Grote Graphic Novel Die Zijn Weerga Niet Zal Kennen. Daar. 't Is er uit.